

ВИСНОВОК

**наукового керівника про роботу аспірантки кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи
ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» Василюк Валерії Миколаївни
в процесі підготовки дисертації на тему «Формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання»
та виконання індивідуального плану роботи та індивідуального навчального плану**

У сучасних умовах розвитку міжнародної сфери України перекладацька галузь зазнала суттєвих трансформацій, а проблема розвитку української перекладацької спільноти набуває особливої актуальності. Тепер успішним є перекладач, у якого не тільки на високому рівні сформована професійна компетентність, але й, який здатний виявляти готовність і здатність здійснювати дослідницьку діяльність з отримання нових знань шляхом застосування методів наукового пізнання, творчого підходу в постановці цілей, плануванні, прийнятті рішень, аналізі та оцінці результатів дослідницької діяльності. Отже, обрана В. Василюк проблема дослідження є актуальною та значущою.

Актуальність проведення дослідження окресленої проблеми зумовлена також потребою у розв'язанні виявлених суперечностей, зокрема між: потребою українського суспільства у перекладачах із відповідним рівнем сформованості дослідницької компетентності, які можуть успішно виконувати діяльність дослідницького характеру, і реальним станом готовності до її здійснення; домінуванням традиційних методів і форм підготовки майбутніх перекладачів і творчим характером дослідницької діяльності; необхідністю інтенсифікації засобів проєктного навчання для формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів та нерозробленістю відповідних педагогічних умов їх реалізації.

Проблематика професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі перекладу та питання здійснення науково-дослідної роботи цікавила здобувачку ще до вступу в аспірантуру. Аспірантка – фахівчиня в сфері перекладу, яка володіє високим рівнем знання англійської мови. Згодом її наукові інтереси сконцентрувались на конкретній науковій проблемі – компетентнісному розвитку майбутніх перекладачів.

Аспірантка значний інтерес приділила вивченню різних аспектів досліджуваної проблеми, зокрема на трьох рівнях: формування дослідницької компетентності студентів закладів вищої освіти; теорія і практика професійної підготовки майбутніх перекладачів; освітнє середовище закладу вищої освіти як передумова формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів.

Після вступу до аспірантури авторка свідомо обрала процес формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти як об'єкт дослідження. У результаті наукових пошуків пані Валерія правильно обґрунтувала проблемне поле

дослідження та представила авторське тлумачення педагогічних умов формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання.

Протягом навчання в аспірантурі В. Василюк повністю виконала освітню складову індивідуального плану. Зокрема, вона успішно склала усі іспити та заліки. Дисертантка повністю реалізувала наукову складову індивідуального плану. Упродовж терміну навчання здобувачка наукового ступеня зарекомендувала себе як активна, відповідальна та допитлива молода вчена, яка здатна чітко визначати мету та завдання наукової роботи, обирати відповідні методи дослідження, усвідомлено осмислювати, систематизувати та узагальнювати результати попередніх дослідницьких розвідок. Пані Валерія сумлінно навчалася в аспірантурі та активно займалася дослідницькою роботою, оволодівала необхідними знаннями, практичними вміннями та навичками, що уможливило продукувати креативні наукові ідеї та комплексно вирішувати проблему дослідження, забезпечувати наукову новизну та практичну значущість наукових результатів.

Зазначимо також, що В. Василюк успішно довела свою компетентність до реалізації досліджень, уміння синтезувати, аналізувати, узагальнювати, аналітично та творчо мислити. Аспірантці притаманні такі риси як старанність, відповідальність, цілеспрямованість, порядність, організованість, людяність тощо.

Дослідження, над яким працювала аспірантка, відповідає основним напрямам досліджень кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи Університету імені Альфреда Нобеля.

Зазначимо, що структура роботи є зрозумілою та репрезентує перебіг теоретико-експериментального дослідження. Основний зміст дисертаційної роботи свідчить про високі інтелектуальні здібності здобувачки наукового ступеня, її здатність до комплексного розуміння різних аспектів досліджуваних педагогічних явищ і процесів, критичність і аналітичність професійного мислення.

Результати проведеного дослідження мають наукову новизну, яка полягає в тому, що дисертанткою *уперше* обґрунтовано сутність поняття «дослідницька компетентність майбутніх перекладачів»; визначено методологічні підходи формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання (компетентнісний, системно-діяльнісний, особистісно орієнтований); виявлено компонентну структуру дослідницької компетентності майбутніх перекладачів (мотиваційно-ціннісний, емоційно-вольовий, когнітивно-діяльнісний, особистісно-креативний, оцінювально-рефлексивний), критерії та показники зазначеного феномена; розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання (виконання дослідницьких домашніх проєктів під час вивчення дисциплін циклу професійної підготовки; використання проєктних завдань дослідницького характеру у процесі безпосереднього викладу лекційних і практичних занять;

застосування методу проєктів в умовах реалізації форм наукової діяльності студентів у вільний від навчання час); *уточнено* сутність понять: «перекладач», «компетентність», «дослідницька компетентність», «педагогічні умови», «проєктне навчання», «засоби проєктного навчання»; *удосконалено* зміст, методи та форми навчання, спрямовані на формування компонентів дослідницької діяльності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання; *набули подальшого розвитку* теорія і методика професійної підготовки майбутніх перекладачів у закладах вищої освіти

Заслугують на схвалення й практичні здобутки аспірантки. Так, розроблено та впроваджено: педагогічні умови формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання, що можуть бути покладені в основу моделювання відповідного процесу для бакалаврів, які навчаються за спеціальністю 035 Філологія; дослідницькі домашні проєкти, які необхідно впроваджувати під час вивчення таких дисциплін циклу професійної підготовки, як «Ділова іноземна мова», «Практика письмового перекладу», «Практика усного перекладу»; розроблено проєктні завдання дослідницького характеру (історико-діагностичні, теоретико-моделювальні; практично-перетворювальні), які варто впроваджувати у процесі безпосереднього викладу лекційних і практичних занять під час вивчення навчальних дисциплін «Конфліктологія», «Самоменеджмент», «Основи теорії мовленнєвої комунікації та вступ до перекладознавства»; проєкти дослідницького характеру для реалізації в умовах організації засідань студентського науково-дослідного гуртка «Основи дослідницької діяльності перекладача».

Теоретичні положення і результати дисертаційного дослідження можуть використовуватися викладачами закладів вищої освіти, під час проведення навчальних занять, розроблення науково-методичного забезпечення, написання наукових статей, у ході підготовки курсових і кваліфікаційних робіт майбутніх перекладачів, організації науково-дослідної роботи у позанавчальній діяльності.

Результати та висновки виконаної роботи обговорено й позитивно оцінено на інтерактивному методологічному он-лайн семінарі молодих дослідників «Компетентнісні засади освітнього процесу в умовах впровадження інновацій: вітчизняний та міжнародний досвід (Житомир – Полтава – Київ, 2023), засіданнях кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи, щорічних звітних науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу Університету імені Альфреда Нобеля (упродовж 2022–2024 рр.).

Зміст і результати дослідження відображено у 11 публікаціях, з яких: 4 статті у провідних наукових фахових виданнях України (3 з них – одноосібні), внесених до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття у співавторстві у журналі, який входить до наукометричної бази Web of Science, 6 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних та всеукраїнських конференцій.

Зазначене дає підстави класифікувати дисертаційне дослідження В. Василюк як завершене теоретико-експериментальне дослідження, що

містить нові наукові положення, має вагоме теоретичне та практичне значення.

Зважаючи на актуальність, новизну, важливість одержаних автором наукових результатів, їх обґрунтованість і вірогідність, а також значну практичну цінність сформульованих положень і висновків, дисертаційна робота Василюк Валерії Миколаївни на тему «Формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання» на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 03 лютого 2017 р. за № 155/30023) та пп. 9 – 18 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167) і може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій раді зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

**Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри
інноваційних технологій з педагогіки,
психології та соціальної роботи
ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»**

Ольга ЛЕБІДЬ

